

LIGJ
Nr. 66/2017

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES PËR BASHKËPUNIMIN TEKNIK NDËRMJET
KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, PËRFAQËSUAR NGA
MINISTRIA E ZHVILLIMIT URBAN, DHE QEVERISË SË KONFEDERATËS
ZVICERANE, PËRFAQËSUAR NGA AGJENCIA ZVICERANE PËR ZHVILLIM DHE
BASHKËPUNIM, PËR PROGRAMIN E ZHVILLIMIT RAJONAL PËR SHQIPËRINË**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121 pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja për bashkëpunimin teknik ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar nga Ministria e Zhvillimit Urban, dhe Qeverisë së Konfederatës Zvicerane, përfaqësuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim, për programin e zhvillimit rajonal për Shqipërinë, sipas tekstit bashkëlidhur këtij ligji.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 20.4.2017

Shpallur me dekreten nr. 10273, datë 4.5.2017 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani

MARRËVESHJE

**NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
PËRFAQËSUAR NGA MINISTRIA E ZHVILLIMIT URBAN DHE KONFEDERATËS
ZVICERANE PËRFAQËSUAR NGA AGJENCIA ZVICERANE PËR ZHVILLIM DHE
BASHKËPUNIM MBI PROGRAMIN E ZHVILLIMIT RAJONAL PËR SHQIPËRINË**

Faza 3, 2017-2018

Në një përpjekje për të forcuar marrëdhëniet miqësore që ekzistojnë midis dy Vendeve,

Në vijim dhe sipas Marrëveshjes Kuadër lidhur me Bashkëpunimin Teknik dhe Financiar dhe Ndihmën Humanitare ndërmjet Këshillit Federal Zviceran dhe Qeverisë Shqiptare, të nënshkruar më 11 maj 2007,

Respekti për parimet demokratike dhe të drejtat themelore të njeriut - siç janë të përcaktuar sidomos në Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut - frymëzon politikat e brendshme dhe të jashtme të të dy Palëve dhe përfaqësojnë një element thelbësor në të njëjtën pozicion me objektivat e kësaj Marrëveshje.

Ministria e Zhvillimit Urban dhe Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (që më poshtë do i referohemi si “SDC”), kanë rënë dakord mbi termat dhe kushtet që janë shprehur më poshtë:

Neni I

Kushtet e Përgjithshme dhe Përkufizimet

Kudo që është përdorur në këtë Marrëveshje, përveçse kur konteksti kërkon ndryshe, termat në vijim do të kenë kuptimin si më poshtë:

a) “Palët Kontraktuese” nënkuptojnë Këshillin e Ministrave të Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe Konfederatën Zvicerane;

b) “Konfederata Zvicerane” përfaqësohet nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) e Departamentit Federal Zviceran të Punëve të Jashtme;

c) "SDC" nënkupton Agjencinë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim të Departamentit Federal Zviceran të Punëve të Jashtme, e cila përfaqësohet në Shqipëri nga Ambasada Zvicerane;

d) Këshilli i Ministrave i Republikës së Shqipërisë përfaqësohet nga Ministria e Zhvillimit Urban;

e) "ADA" nënkupton Agjencinë Austriake për Zhvillim, e cila është bashkëfinancuese e Projektit;

f) "Projekt" nënkupton Programin e Zhvillimit Rajonal për Shqipërinë, Faza 3, e financuar nga SDC dhe ADA;

g) "Partner zbatues" nënkupton agjencinë që është kontraktuar pas një tenderi ndërkombëtar të hapur nga SDC dhe që ka detyrën e zbatimit të Projektit.

Neni II

Përgjegjësia për Zbatim

1. Ministria e Zhvillimit Urban do të jetë agjencia bashkëpunuese e Projektit.

2. SDC do të jetë Autoriteti Zbatues për aplikimin e Marrëveshjes dhe zbatimin e Projektit. SDC do t'i delegojë përgjegjësitë zbatuese Ambasadës Zvicerane.

3. ADA është bashkëfinancuese e Projektit. ADA dhe SDC kanë rënë dakord përmes një Marrëveshje Bashkëpunimi të Deleguar që t'i japin SDC-së pozicionin e donatorit drejtues të Projektit. SDC do të administrojë kontributet (e SDC dhe ADA-s) dhe do të ndjekë Projektin për Vendin Partner dhe Agjencinë Zbatuese.

4. SDC do t'i besojë Ecorys, të përzgjedhur përmes një tenderi ndërkombëtar të hapur nga një komision i përbashkët vlerësues të përbërë nga SDC, ADA dhe Qeveria Shqiptare, zbatimin e Projektit.

Neni III

Qëllimet dhe Objektivat

1. Synimi i përgjithshëm i Projektit është që të ulë pabarazitë në Shqipëri, duke mbështetur zhvillimin e rajoneve të fuqishme, të cilët do të forcojnë potencialet e tyre dhe do të ofrojnë kushte më të mira sociale dhe ekonomike për qytetarët e tyre.

2. Objektivat kryesore të Projektit janë:

a) Qeveria qendrore përcakton, bashkërendon dhe zbaton me sukses kornizën ligjor dhe institucionale për Zhvillimin Rajonal.

b) Institucionet e reja për Zhvillimin Rajonal përdorin në mënyrë efikase dhe strategjike fondet e shtuara për zhvillimin e rajoneve përmes një qasjeje me bazë partneritetin.

c) Kushtet sociale dhe ekonomike për qytetarët që jetojnë në Shqipëri janë përmirësuar përmes zbatimit të projekteve të Zhvillimit Rajonal të mbështetura në nevojat dhe prioritetet rajonale.

Për të arritur këto objektiva, Projekti do të bashkëpunojë me institucionet e mëposhtme:

- Ministrinë e Zhvillimit Urban, Zyra e Kryeministrit, Ministrinë e Linjës, Agjencia Kombëtare Rajonale për Zhvillimin Rajonal, Agjencitë për Zhvillimin Rajonal, Agjencia për Zhvillimin Ekonomik Rajonal, Njësitë e Qeverisjes Vendore, Shoqata e Bashkive, Shoqata e Autonomisë Vendore, Shoqata e Qarqeve, përfaqësues nga shoqëria civile dhe sektori privat, partnerët për zhvillim dhe palë të tjera të interesuara në fushën e Zhvillimit Rajonal.

Zërat kryesorë të ndërhyrjeve janë përmbledhur në Përshkrimin e Projektit te Aneksi 1.

Neni IV

Fusha dhe Kohëzgjatja e Marrëveshjes

1. Marrëveshja do të mbulojë aktivitetet e shprehura në Përshkrimin e Projektit, bashkëlidhur kësaj Marrëveshjeje. Kjo marrëveshje mbulon fazën 3 të programit, 1.4.2017 – 30.9.2018.

Neni V

Përgjegjësitë e SDC-së

a) Kontributi zviceran - austriak është një grant dhe do të përdoret për zbatimin e aktiviteteve të Projektit, ashtu siç shprehen në Përshkrimin e Projektit, i cili përbën një pjesë integrale të kësaj Marrëveshjeje;

- b) Granti për fazën 3 arrin shumën në 3'445'000 CHF.
- c) Ky grant nuk mund të alokohet për ndonjë qëllim tjetër. Çdo pjesë e papërdorur e grantit, e cila do të mbetet në fund të projektit, është subjekt i kthimit të parave të SDC-së;
- d) Administron fondet e Projektit përmes Ambasadës Zvicerane;
- e) Ofron fonde për prokurimin dhe furnizimin me mallra dhe shërbime, në përputhje me aktivitetet e rëna dakord nga Palët.

Neni VI

Përgjegjësitë e Ministrisë së Zhvillimit Urban

Ministria e Zhvillimit Urban do të:

- a) vërë në dispozicion alokimet e nevojshme buxhetore për të rimbursuar Tatimin mbi Vlerën e Shtuar (TVSH) për Projektin për një shumë maksimale prej CHF 380'000 (treqind e tetëdhjetë mijë franga zvicerane);

Neni VII

Menaxhimi i Projektit

Projekti është një ndërmarrje e përbashkët ndërmjet Ministrisë së Zhvillimit Urban, SDC-së dhe ADA-s përmes Ambasadës Zvicerane;

Nga ana zvicerane:

- SDC është përgjegjës për zbatimin e përgjithshëm të Projektit.
- SDC mund të mandatojë ekspertë vendorë dhe të huaj afatgjatë dhe afatmesëm për të mbështetur zbatimin e Projektit.
- SDC mund të mandatojë individë të tjerë dhe organizata vendore ose ndërkombëtare për zbatimin e pjesëve të veçanta të Projektit.

Nga ana e Ministrisë së Zhvillimit Urban:

- Është bashkëpërgjegjëse për drejtimin e Projektit;
- Ndërmerr të gjithë veprimet e nevojshme për të lehtësuar zbatimin e aktiviteteve të rëna dakord për Projektin;
- Ofron kapacitetet për të ndihmuar partnerin zbatues për pjesë të ndryshme të Projektit;
- Ofron qasje ndaj informacionit përkatës, duke përfshirë të dhëna statistikore që mendohet se janë të nevojshme dhe të dobishme për arritjen e objektivave të Projektit. Informacioni do të përdoret vetëm për qëllimet e Projektit. Çdo përdorim tjetër do t'i nënshtrohet lejes me shkrim të dhënë paraprakisht nga Ministria e Zhvillimit Urban.

Neni VIII

Mbikëqyrja dhe Bashkërendimi

1. Në mënyrë që të sigurohet mbikëqyrja dhe bashkërendimi i Projektit, si dhe për të trajtuar çështjet e politikave, do të ngrihet një Komitet Drejtues Projekti (KDP) dhe takimet do të mbahen dy herë në vit. KDP do të arrijë kuorum vetëm kur përfaqësuesit e të dy Palëve Kontraktuese janë të pranishëm dhe kur vendimet arrihen përmes konsensusit.

2. KDP-ja do të përbëhet nga anëtarët e mëposhtëm me të drejtë vote:

- a) 1 përfaqësues nga Ministria e Zhvillimit Urban (bashkëkryetar i KDP-së)
 - b) 1 përfaqësues nga Ambasada Zvicerane (bashkëkryetar i KDP-së);
 - c) 1 përfaqësues nga Agjencia Austriake e Zhvillimit;
 - d) 1 përfaqësues nga Agjencia Kombëtare e Zhvillimit Rajonal (drejtori);
 - e) 1 përfaqësues nga Agjencia e Zhvillimit Rajonal (mbi bazë rotacioni).
- Anëtarët e mëposhtëm do të kenë statusin e vëzhguesit në Komision:
- f) Përfaqësues nga Zyra e Kryeministrit; Ministria e Çështjeve Vendore; Ministria e Financave; Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë, Turizmit dhe Sipërmarrjes, Ministri të tjera të linjës dhe agjenci shtetërore;
 - g) Përfaqësues nga institucione përfituese (Agjencitë e Zhvillimit Rajonal; Agjencia Kombëtare e

Zhvillimit Rajonal);

h) Përfaqësues nga donatorë të tjerë të interesuar në këtë fushë (si p.sh. BE);

i) Përfaqësues nga Njësitë e Qeverisjes Vendore të interesuara dhe Shoqatat e tyre, dhe përfaqësues nga Qarqet dhe Shoqatat e tyre.

Vëzhguesit nuk kanë të drejtë vote.

Në bazë të nevojës dhe temës për diskutim, mund të ftohen aktorë të tjerë për të marrë pjesë në rolin e vëzhguesve.

Sekretariati i Komitetit Drejtues të Projektit ushtrohet nga Partneri Zbatues. Drejtuesi i Projektit merr pjesë në takim pa të drejtë vote.

3. KDP do të ndërmarrë detyrat e mëposhtme:

a) Të shqyrtojë dhe diskutojë ecurinë lidhur me të gjitha aspektet e reformës rajonale për zhvillim dhe të ndarjes së informacionit mbi politikën;

b) Të identifikojë, diskutojë dhe propozojë zgjidhje për probleme të mundshme të zhvillimit rajonal në Shqipëri dhe masat e nevojshme;

c) Të mbështesë Projektin dhe të ofrojë udhëzime për gjetjen e zgjidhjeve për problemet e rëndësishme të zbatimit;

d) Të zgjidhë mosmarrëveshjet që mund të shfaqen gjatë zbatimit të Projektit;

e) Të shqyrtojë dhe miratojë raportin vjetor të ecurisë së projektit;

f) Të ofrojë *feedback* mbi planin e aktiviteteve që i është paraqitur Ambasadës Zvicerane;

4. Mund të kërkohet të mbahen takime të paprogramuara me kërkesë të njërit prej anëtarëve të Komitetit. Takimet thirren nga kryetari i Komitetit.

5. Një Komitet Teknik mund të organizohet mbi baza *ad-hoc* për të mbështetur dhe bashkërenduar planifikimin dhe zbatimin e projektit.

Komiteti Teknik ka në përbërje përfaqësues në nivel teknik, si më poshtë:

a. 1 (një) përfaqësues nga Ministria e Zhvillimit Urban;

b. 1 (një) përfaqësues nga Departamenti i Zhvillimit dhe Ndihmës së huaj pranë Zyrës së Kryeministrit;

c. 1 (një) përfaqësues nga Ambasada Zviceriane;

d. 1 (një) përfaqësues nga Agjencia Austriake e Zhvillimit;

e. Drejtuesi i Projektit.

Komiteti Teknik do të garantojë ndjekjen nga afër të projektit dhe të performojë çështjet e mëposhtme:

a. Mbështeti në çdo hap procesin e planifikimit dhe zbatimit të projektit;

b. Të drejtojë diskutimet teknike në të gjithë çështjet e rëndësishme;

c. Të aprovojë produktet kryesore të projektit;

d. Të orientojë zbatimin e projektit me prioritetet e Qeverisë Shqiptare.

Komiteti Teknik mbledhet në çdo rast sipas nevojës me kërkesë të njërit prej anëtarëve të Komitetit.

Neni IX

Raportimi dhe Informacioni

Raportet e ecurisë do të përgatiten nga Partneri Zbatues çdo 6 muaj.

Të dyja Palët do të informojnë menjëherë njëra-tjetrën mbi çdo situatë të ngritur që mund të ketë lidhje me zbatimin e Projektit.

Neni X

Monitorimi dhe Vlerësimi

SDC do të mbikëqyrë zbatimin e Projektit.

Neni XI

Prokurimi

SDC do t'i besojë zbatimin e projektit Kompanisë Ecorys. Ecorys është përzgjedhur nëpërmjet një tenderi të hapur ndërkombëtar nga një komitet vlerësimi i përbashkët i SDC, ADA-s dhe Qeverisë së Shqipërisë në përputhje me rregullat zvicerane.

Parimisht, organizata zbatuese është përgjegjëse për prokurimin e mallrave, shërbimeve dhe punimet e ndërtimit të nevojshme për zhvillimin e projektit, duke zbatuar parimet e një konkurrence të ndershme (të lirë dhe të barabartë) midis ofruesve të ndryshëm potencialë, në mënyrë që të arrihet efikasitet në përdorimin e fondeve publike.

Organizata zbatuese do të nënshkruajë çdo nënkontraktim në përputhje me rregullat zvicerane ashtu siç shprehen në kontratën që mund të nënshkruhet ndërmjet saj dhe SDC-së. Në rastet kur organizata zbatuese do i japë grante institucioneve shqiptare, të cilat nga ana e tyre ofrojnë mallra dhe shërbime, këto institucione do të nënshkruajnë çdo nënkontraktim në bazë të rregullave shqiptare.

Neni XII

Mallrat

1. Gjatë kohëzgjatjes së Projektit, mallrat e përfituara nga fondet e SDC-së për përdorim të Projektit do të qëndrojnë në dispozicion të pakufizuar të Projektit dhe nuk do të devijohen nga Projekti pa një miratim paraprak me shkrim nga Ambasada Zvicerane.

2. Nëse për ndonjë arsye Projekti duhet të ndërpritet, përdorimi i mallrave të ofruara përmes kontributit zviceran do të vendoset me shkrim nga Palët. Në këtë rast, SDC nuk merr asnjë përgjegjësi të çfarëdo lloji në lidhje me mallrat e lartpërmendura.

3. Në fund të Projektit, të dyja Palët duhet të bien dakord me shkrim mbi pronësinë dhe përdorimin e mallrave të prokuruar me fondet e Projektit.

Neni XIII

Përfundimi i Marrëveshjes

1.1 Secila Palë ka të drejtë të përfundojë Marrëveshjen aktuale përmes një njoftimi me shkrim gjashtë muaj përpara përfundimit.

1.2 Nëse njëra nga Palët gjykon se Marrëveshja aktuale nuk mund të arrihet më ose që Pala tjetër nuk po përmbush detyrimet e saj, Pala tjetër do të ketë të drejtën të anulojë ose përfundojë Marrëveshjen aktuale, duke i dhënë njoftim me shkrim tre muaj para. Pavarësisht nga sa më sipër, çdo Palë mund të përfundojë Marrëveshjen aktuale me efekte të menjëhershme në rast të ndonjë shkeljeje të konsiderueshme të Marrëveshjes. Shkelje e konsiderueshme nënkupton shkelje të rëndë të një prej objektivave të rëndësishme të marrëveshjes aktuale.

1.3 Në rast se ngjarjet nga forca madhore (katastrofa natyrore etj) pengojnë zbatimin e Marrëveshjes, secila Palë mund të përfundojë Marrëveshjen që hyn në fuqi që nga momenti kur bëhet i pamundur vazhdimi i saj.

2. Në rast të një përfundimi të parakohshëm të Marrëveshjes aktuale ose në fund të Projektit, çdo fond i pashpenzuar i ofruar brenda strukturës së Projektit, do t'i kthehet SDC-së.

Neni XIV

Modifikimet dhe zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Çdo modifikim ose ndryshim i Marrëveshjes aktuale duhet të bëhet me shkrim me pëlqimin e të dyja Palëve.

Mosmarrëveshjet në lidhje me interpretimin ose aplikimin e dispozitave të Marrëveshjes aktuale do të zgjidhen nëpërmjet negociatave diplomatike ndërmjet Palëve.

Neni XV

Dispozitat e Përgjithshme

Brenda strukturës së kësaj Marrëveshjeje, Palët nuk duhet të kërkojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose tërthorazi përfitime të çfarëdo lloji natyre. Ato nuk duhet të pranojnë ndonjë kërkesë të tillë. Çdo sjellje korruptuese ose e paligjshme nënkupton një shkelje të rëndë të marrëveshjes aktuale dhe justifikon përfundimin e saj, si dhe/ose marrjen e masave korrigjuese në përputhje me legjislacionin e aplikueshëm.

Bazuar në ecurinë e Projektit dhe në rezultatet e vlerësimit, të dyja Palët Kontraktuese do të vendosin nëse dhe në cilën formë do të vazhdojnë bashkëpunimin përtej vitit 2018.

Neni XVI

Shtojcat

Përshkrimi i Projektit (Shtojca 1) përbën një pjesë integrale të kësaj Marrëveshje.

Neni XVII

Kohëzgjatja dhe efikasiteti

Marrëveshja aktuale mbulon periudhën prej 1 prillit 2017 deri në 30 shtator 2018.

Ajo do të hyjë në fuqi pas përfundimit të procedurës së brendshme ligjore, në përputhje me legjislacionin shqiptar.

Kjo Marrëveshje është hartuar në katër (4) kopje origjinale në gjuhën angleze dhe shqipe.

Palët e mëposhtme konfirmojnë dhe nënshkruajnë këtë Marrëveshje të përpiluar në Berne më 31 Mars 2017.

Në emër të Këshillit të Ministrave të Republikës së

Shqipërisë:

Eglantina Gjermeni

Ministër

Ministria e Zhvillimit Urban

Në emër të Konfederatës Zviceriane:

Manuel Sager

Ambasador

Drejtor i Përgjithshëm i Agjencisë Zviceriane për Zhvillim
dhe Bashkëpunim

Përshkrimi i projektit: Programi i zhvillimit rajonal për Shqipërinë, Faza 3

1. Orientim strategjik

1.1 Konteksti në Shqipëri

Shqipëria është një vend me të ardhura mesatare, dhe që është në tranzicion prej 25 vitesh që prej rënies së komunizmit dhe përfundimit të izolimit. Vendi po kalon në një proces shtet-formimi. Pavarësisht rritjes ekonomike të qëndrueshme gjatë viteve të fundit, vendi vazhdon të ketë një prej niveleve më të larta të varfërisë në Evropë me 14.3% të popullsisë që konsiderohet si e varfër.¹

Varfëria është bërë një fenomen si urban ashtu edhe rural. Vendi është orientuar drejt anëtarësimit të plotë në Bashkimin Evropian (BE) dhe mori statusin e vendit kandidat në vitin 2014. Që prej vitit 2013 qeveria ka ndërmarrë një sërë reformash ambicioze: Reforma territoriale dhe administrative (RTA) rristrukturoi nivelin e parë të qeverisë, ku përmes strategjisë ndërsektoriale mbi decentralizimin dhe qeverisjen vendore 2015 - 2020 përgatiti terrenin për rritjen e autonomisë së njësive të qeverisjes vendore për të marrë më shumë funksione dhe fonde në të ardhmen.

Qeveria po përqendrohet njëkohësisht edhe në një tjetër reformë madhore, atë të zhvillimit rajonal (ZHR). Pabarazitë janë shumë të mëdha sidomos ndërmjet Tiranës dhe pjesës tjetër të vendit. Ndërkohë që shërbimet, ndërtimet, popullata dhe administrata janë të përqëndruara kryesisht në Tiranë, burimet e pashfrytëzuara të potencialeve ekonomike dhe mungesa e ofrimit të shërbimeve gjenden në zonat e neglizhuara dhe periferike. Prandaj neglizhimi i këtyre zonave, migrimi i brendshëm drejt Tiranës, si edhe migracioni jashtë vendit ndikojnë negativisht në vend. Në vitin 2015 rreth 60 000 shqiptarë u larguan nga vendi drejt Evropës Perëndimore. Investimet dhe fondet publike shpërndahen në mënyrë të fragmentuar në mbarë vendin, pa pasur një strategji të qartë që t' i ofrtojë ato. Prandaj po hartohet një axhendë rajonale shumësektoriale zhvillimi për të trajtuar pabarazitë ndërmjet rajoneve, dhe brenda tyre.

Reforma ZHR mori një hov të ri në vitin 2015: paralelisht me nivelin ekzistues administrativ të qarkut (njësi të ndërmjetme)², qeveria e ndau vendin në katër zona menaxheriale rajonale (pra rajone zhvillimi); gjithashtu ngriti gjashtë agjenci që promovojnë zhvillimin rajonal.³ Ndërkohë që termi "rajonal" mund të përdoret lehtësisht dhe mund të përcaktojë zona të ndryshme, në këtë kontekst termi përdoret për katër zona menaxheriale rajonale, ashtu siç përcaktohet nga qeveria.

Që prej vitit 2015, reforma për ZHR po mbështetet nga SDC dhe GIZ përmes asistencës teknike (faza tranzitore) deri në fundit të vitit 2016 ekipi i ekspertëve hartoi një dokument politikash në formë drafti, një projektligj për ZHR një analizë strategjike mbi rajonet, si edhe propozime për kornizën financiare. Objektivi i ZHR, ashtu siç është i shprehur aktualisht në projektligj, pasqyron një kombinim qasjesh përmes

¹ Anketa për matjen e standardit të jetesës 2012.

² Reforma nuk trajton nivelin administrativ ndërmjet nivelit kombëtar dhe vendor.

³ Agjencia Kombëtare e Zhvillimit Rajonal (AKZHR), katër agjencitë e zhvillimit rajonal (AZHR) dhe Agjencia e Zhvillimit Ekonomik Rajonal (ZHER).

të cilave synohet të ulen pabarazitë në vend përmes promovimit të rritjes ekonomike. Synimi i reformës është të rritet efikasiteti i investimeve publike për zhvillimin ekonomik dhe social, si edhe për të ofruar financime të parashikueshme dhe të qëndrueshme për projektet zhvillimore që kanë dimensione të qarta të zhvillimit rajonal. Ajo krijon partneritete me palë të ndryshme të interesit dhe synon të bashkërendojë politikat e ZHR të Shqipërisë me politikat rajonale të BE (politikat e kohezionit të BE/EU Cohesion Policy). Kjo do ta përgatisë Shqipërinë për më shumë fonde nga BE. Ndërsa janë përcaktuar në përgjithësi elementet bazë, politikat kërkojnë mbështetje të madhe për t'i zbatuar ato në praktikë në nivel kombëtar dhe nënkombëtar.

1.2 Bashkërendimi strategjik dhe rëndësia e ndihmesës

Faza e re e projektit është e bashkërenduar me strategjinë kombëtare për zhvillim dhe integrim të Shqipërisë (SKZHI) 2015 - 2020, e cila përcakton objektivat strategjike dhe zhvillimin rajonal si edhe është në linjë me projektligjin e ZHR dhe me strategjinë e decentralizimit në vend. Është gjithashtu tërësisht e bashkërenduar me parimet e qeverisjes së mirë të përcaktuara në Dokumentin e Bashkëpunimit Zviceran Ndërkombëtar 2017 - 2020, me Strategjinë aktuale për Bashkëpunim Zviceran për Shqipërinë 2014 - 2017.

1.3 Grupi i synuar

Përfutuesit e drejtpërdrejtë të ndërhyrjes janë Ministria e Zhvillimit Urban në Shqipëri, dhe strukturat e reja të ngritura për zhvillimin rajonal; katër Agjencitë e Zhvillimit Rajonal (AZHR) dhe Agjencia Rajonale e Zhvillimit Rajonal.⁴ Fillimisht bashkitë do të trajtohen parë nga perspektiva e bashkëpunimit midis bashkive. Organizata joqeveritare dhe ato që përfaqësojnë bizneset do të përfshihen shumë në programin e ZHR, zhvillimin dhe zbatimin e projekteve. *Përfutuesit përfundimtarë* janë qytetarët e Shqipërisë që do të përfitojnë nga politika dhe investime të bashkërenduara më mirë të qeverisë duke marrë në konsideratë pabarazitë rajonale. Gjithashtu, qytetarët do të përfitojnë nga projektet e ZHR, të cilët në mënyrë të drejtpërdrejtë synojnë të përmirësojnë gjendjen sociale dhe ekonomike të popullatës.

1.4 Afatet kohore

Ndërhyrja e propozuar planifikon një fazë 18 mujore që prej 1.4.2017 deri më 30.9.2017 (faza tre) do të ketë një fazë të katërt për vitet 2018 - 2022. Në bazë të një analize në vitin 2020 do të merret vendimi nëse dy vitet e fundit do të trajtohen si fazë daljeje, ose nëse do të ketë një fazë daljeje nga 2023 - 2026, në varësi të ecurisë që ka pasur Shqipëria drejt integritetit në BE.

2. Objektivat

Duke qenë e bashkërenduar me SKZHI, Strategjia e Bashkëpunimit Zviceran dhe politikat (në formë drafti) të ZHR, do të mbahet parasysh *synimi i përgjithshëm*.

Pabarazitë në Shqipëri duke mbështetur zhvillimin e rajoneve të fuqishme që do të përforcojnë potencialet e tyre dhe do të ofrojnë kushte më të mira sociale dhe ekonomike për qytetarët e tyre.

- *Rezultati 1:* Qveria qendrore përcakton bashkërendon dhe zbaton me sukses kornizën ligjore dhe institucionale për zhvillimin rajonal.

- *Rezultati 2:* Institucionet e reja për zhvillimin rajonal përdorin në mënyrë efikase dhe strategjike fondet e shtuara për zhvillimin e rajoneve përmes një qasjeje me bazë partneritetin.

- *Rezultati 3:* Kushtet sociale dhe ekonomike për qytetarët që jetojnë në Shqipëri janë përmirësuar përmes zbatimit të projekteve të zhvillimit rajonal të mbështetura në nevojat dhe prioritetet rajonale.

Projekti trajton si nivelet kombëtare edhe ato rajonale. Në *nivel kombëtar (rezultati 1)* mbështetja për reformën për ZHR do të vazhdojë bazuar në rezultatet e fazës tranzitore (korniza ligjore dhe e politikave) siç mund të jenë hartimi i legjislacionit dytësor (korniza ligjore), ndjekja lidhur me strukturën e re financiare (modalitete të reja për Fondin e Zhvillimit Rajonal), mbështetje (vertikale dhe horizontale) për bashkërendim dhe fusha të tjera, në bazë të kërkesave nga qeveria qendrore. Për *rezultatit 2* mbështetja do të jetë kryesisht për strukturat e reja të krijuara, si edhe për institucione të tjera të përfshira në ZHR, siç mund të jenë palët e interesuara rajonale dhe vendore. Këto përfshijnë: 1. Forcimin e sistemeve institucionale të agjencive të ZHR që do të krijohen gjatë vitit të tyre të parë të funksionimit (ngritja e

⁴ GIZ po e përqendron mbështetjen e tij në aspektin ekonomik të Zhvillimit Rajonal dhe për pasojë po mbështet Agjencinë e Zhvillimit Ekonomik Rajonal (ZHER)

kapaciteteve, ngritja e institucioneve, qasjet përmes pjesëmarrjes). 2. Hartimin e Programeve Operacionale të Zhvillimit Rajonal (POZHR) përmes një mënyre me pjesëmarrje; shtyllat e objektivave, indikatorëve dhe prioritetëve të katër rajoneve; 3. Sigurimi i një qasjeje partneriteti duke integruar qeverinë vendore, shoqërinë civile, sektorin privat në programimin, monitorimin dhe projektet e ZHR. *Rezultati 3* i referohet zbatimit të POZHR: Grantet për projektet pilote janë identifikuar, kanalizuar dhe zbatuar përmes agjencive të reja të zhvillimit rajonale, si një mënyrë që këto institucione të ushtrojnë funksionet dhe kapacitetet e tyre. Hipoteza e ndikimit të projektit është se duke mbështetur qeverisjen e Zhvillimit Rajonal - të përbërë nga institucione të përcaktuara mirë dhe nga kuadër ligjor dhe nga kapacitete menaxheriale; si edhe partneriteti me palë të interesuara rajonale dhe vendore-të gjitha rajonet e Shqipërisë do të jenë në gjendje të krijojnë më shumë investime dhe t'i përdorin ato bazuar në nevojat dhe prioritetet e tyre. Përmes kësaj ata do të ofrojnë kushte më të mira sociale dhe ekonomike për qytetarët e tyre. Struktura e re ligjore dhe institucionale e ZHR do të rrisë në mënyrë të ndjeshme alokimet financiare drejt iniciativave rajonale, duke forcuar në këtë mënyrë aftësinë e institucioneve rajonale dhe vendore në mënyrë që të hartojnë në mënyrën e duhur ZHR në fushat e tyre. Projekti do të mbështesë gjithashtu procesin e demokratizimit duke fuqizuar qytetarët të marrin pjesë në zhvillimin e rajonit të tyre.

3. Strategjia e ndërhyrjes

Faza tranzitore (PZHR 2) ofroi një koncept /dokument në formën e një drafti projekti ku përfshihet një përmbledhje për të çuar përpara investimet në ZHR në Shqipëri, paraqiste kontekstin, elementet mbështetëse/penguese për ndryshim, zhvillimet aktuale, vlerësimet e riskut dhe pika të mundshme hyrjeje për ndërhyrje.

Ndërhyrja mbulon nivelet e mëposhtme:

- Makro - zhvillimi i legjislacionit dhe politikave kombëtare ZHR
- Meso - mbështetje për strukturat e reja ZHR, si edhe planeve/programeve
- Mikro - financimi i projekteve ZHR që përfshin bashkitë dhe palët e interesuara vendore

Ndërhyrja do të përqendrohet në dy qasje: 1. Asistencë teknike dhe rritje të kapaciteteve për palët e ndryshme të interesuara të lidhura me ZHR dhe 2. Grante për projektet e ZHR.

Faza 2017 deri 2018 do të përdoret për të ngritur njësinë e zbatimit të projektit, për të ofruar asistencë teknike dhe mbështetje për kapacitetet në nivel rajonal dhe kombëtar, për të forcuar qasjet asistencë teknike dhe mbështetje për kapacitetet në nivel rajonal dhe kombëtar, për të forcuar qasjet me partneritet dhe mekanizmat pjesëmarrës përkatës. Idea ashtu siç është pasqyruar në draftpolitikat, është që të ngrihen borde komitetesh/partneriteti për Agjencinë Kombëtare të Zhvillimit Rajonal, si edhe për katër Agjencitë e Zhvillimit Rajonal, të cilat do të mbikëqyrin dhe monitorojnë zbatimin e Programeve Operacionale të Zhvillimit Rajonal.

Për më tepër, funksionimi dhe kriteret e pagesave për grantet do të përcaktohen në mënyrë më të detajuar; gjatë fazës së parë, do të ndërmerren projekte ndërmjet bashkive dhe rajoneve. Për fazën 4 të projektit, do t'i kushtohet me shumë vëmendje granteve.

Duke mbajtur parasysh që përkushtimi ndaj reformës prej QSH është shumë i lartë, kjo përbën mundësi për Zvicrën për të luajtur një rol drejtues për reformën. Zvicra është e pozicionuar mirë për të mbështetur ZHR duke qenë se është një prej donatorëve më aktivë në vend për decentralizimin. Gjatë dy fazave të mëparshme (PZHR 1, PZHR 2) SDC mund të bazohet në përvojat e mëparshme të ndërhyrjeve për ZHR. E fundit, por jo nga rëndësia, qeveria i ka kërkuar në mënyrë specifike Zvicrës të ketë një rol drejtues në mbështetjen e reformës ZHR.

Çështjet ndërsektoriale (përkatësia gjinore, qeverisja e mirë) do të mbulohen tërësisht për t'u siguruar që projekti kontribuon ndaj aspekteve horizontale të zhvillimit. Të dhënat, kur janë të disponueshme do të zbërthehen dhe analizohen nga perspektiva të balancës së përkatësisë gjinore dhe kontekstit social. Integrimi i plotë i tematikave të tërthorta do të jetë përgjegjësi e kontraktorit të asistencës teknike dhe duhet të partaquitet në ofertën teknike.

4. Burimet

Ekipi zbatues u përzgjedh përmes një tenderi ndërkombëtar të hapur, së bashku me ADA dhe Qeverinë e Shqipërisë. Kompania Ecorys është fituesi i procesit të prokurimit. Ndërkohë që ADA ishte donatori drejtues në PZHR 1 (2010-2015) në këtë fazë SDC do të jetë drejtuesja. Për shkak të reformës, faza e tretë do të marrë një drejtim të ri, dhe kjo është arsyeja se përse tenderi i hapur përcaktoi një agjenci zbatuese të

re. ADA do të bashkëfinancojë projektin. Do të nënshkruhet një marrëveshje bashkëpunimi e deleguar midis SDC dhe ADA. Donatorë të tjerë mund t'i bashkëngjiten projektit në një fazë të mëvonshme (sidomos për skemën e granteve). Sasia e përgjithshme për fazën 3 (2017 - 2018; 18 muaj) të projektit është 3'445'000 CHF, e ndjekur nga faza 4 prej 4-vjetësh (2018 - 2022) me rreth 7'575'000 CHF, nëse do të miratohet nga organet kompetente të ADA dhe SDC.

5. Monitorimi dhe drejtimi

Monitorimi i drejtpërdrejtë i projektit do të bëhet nga ekipi zbatues i Ecorys. Projekti do të zbatohet nën orientimin e komitetit drejtues të projektit, i bashkëdrejtuar nga SDC dhe qeveria.